

Asia: VN/18947/2022-SM-46

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräksi muiksi laeiksi

1.

Yleiset huomiot CER-direktiivin kansallisesta toteuttamistavasta, kuten esimerkiksi viranomaistoiminnan järjestämisestä ja valvontamallista

On hyvä, että kansalliseksi koordinoijatahoksi suunnitellaan yhtä ministeriötä. Käytännön toteutuksen kannalta on kuitenkin epäselvää, miten eri hallinnonalan ohjaus toteutuu toisesta ministeriöstä käsin.

2.

Soveltamisalaa koskevat huomiot, kuten esimerkiksi kriittisen toimijan määrittäminen ja kriteeristön kattavuus

Kriteeristö on kohtuullisen kattava, mutta ei välttämättä johda yksiselitteiseen lopputulokseen. Hallituksen esityksen mukaan: "on muistettava, että kriittisellä alalla toimija ei välttämättä olisi CER-direktiivin kriteeristön kautta kriittiseksi toimijaksi määritettävä. Määrittäminen perustuu riskiarvioon."

3.

Vaikutustenarviointia koskevat huomiot, kuten esimerkiksi yhteiskunnalliset vaikutukset, taloudelliset vaikutukset yrityksille, hallinnollinen taakka ja muut kustannukset sekä vaikutukset yritysten toimintaan

Lainsäädäntöuudistus johtaa soveltamisalaaan kuuluville virastoille kohtuullisen suureen hallinnolliseen taakkaan. Erityisesti merkittävien poikkeamien raportointiaika on hyvin lyhyt. Tämä tarkoittaa, että kokonaisuuteen tarvittaneen ainakin yksi virkamies sekä tämän varahenkilö. Lisäksi tarvitaan jatkuvaa riskienhallintaa sekä kriittisten toimijoiden kriisinkestävyysuunnitelmat sekä raportointia kokonaisuudesta. Tämä tarkoittanee vähintään 1-2 htv:tä.

On myös huomattava, että kokonaisuus koskee myös ulkopuolisen palveluntarjoajan henkilöstöä.

4.

Valvontaa koskevat huomiot

Sektorikohtaiset valvontaviranomaiset osittain epäselvät.

5.

Laiminlyöntimaksua koskevat huomiot

Laiminlyöntimaksu tulisi tulla voimaan viiveellä, jolloin lain soveltamisalaan kuuluvilla viranomaisilla mahdollisuus hankkia mahdolliset tarvittavat resurssit, pohtia täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät ja suorittaa ne käytännössä ennen valvonnan ja laiminlyöntimaksu käyttöönottoa.

Vaikka viranomaisille ei tulisi valvontamaksua, virkamies toiminee asiassa virkavastuulla. Siten mahdolliset viraston vajavaiset resurssit asian hoitoon voinevat johtaa virkamiehen kannalta kohtuuttomaan lopputulokseen suhteessa lainsäädännön siirtymäaikaan sekä valvovaan viranomaiseen.

6.

Miten arvioitte turvallisuusselvityslakia koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

Lakiesitys varmasti tarpeellinen, mutta hallinnollinen taakka ja kokonaisuuteen liittyvä siirtymäaika kohtuuton.

7.

Miten arvioitte satamien turvallisuusselvityksiä koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia esityksellä olisi? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

Katso kohta 3.

8.

CER-yleislain 28 §:ään liittyen, miten arvioitte säännöshdotuksia, jotka koskevat muiden EU-jäsenvaltioiden rikosrekisteritietojen käyttämistä kriittisen toimijan työntekijästä tehtävässä turvallisuusselvityksessä (1. lakiesityksen 28§ sekä 3. ja 4. lakiesitys)?

Turvallisuusselvitykset tarkoittaisivat, että myös niitä käsittelevien tahojen tulisi lisätä resurssia prosessien nopeuttamiseksi. Muussa tapauksessa tämä tarkoittaa huomattavaa hidastumista viranomaisten ja ulkoisten palveluntarjoajien työssä.

9.

Muut huomiot

Vaatimukset tietoturvan osalta vaikuttavat samankaltaisilta, kuin NIS2-direktiivissä. Vastaamalla NIS2-vaatimukseen tulee todennäköisesti hoidettua myös CER:n vaatimukset, ainakin pääosin.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Suutarinen Juha

Luonnonvarakeskus - Yhteiskuntasuhteet ja hallinto -palveluryhmä, IT ja digitalisaatio -palveluryhmä